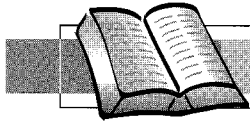

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De verloochening van Petrus

'Ik ben niet'

Johannes 18:25b

Dat is één van de meest ontroerende ogenblikken uit de lijdensgang van Christus. De verloochening van Petrus. Nee, dat had niemand kunnen vermoeden dat het zo laag met deze kroondiscipel zou aflopen. En hijzelf het allerm minst. Hij zou immers zijn leven zetten voor zijn Meester. Al moest hij dan ook met hem sterven; maar verlaten en verloochenen, nee dat nooit! Daar was er echter Eén, Die wist wat maaksel Petrus was. Hij had het Zijn kind zelfs voorzeggd. Dat was wel een smart voor de Borg Zelf. Maar het was tot behoudenis van Petrus. En niet alleen van Petrus, ook van al Gods lievelingen. Hij weet gelukkig wat van Zijn maaksel zij te wachten. Dat ze zwak van moed zijn en klein van krachten. En stof van jongs af. Inmiddels is het alles een druppel in de lijdenskelk des Heeren.... En welk een druppel, het doet de beker zowaar overlopen... Ge ziet hoe Hij gevangen genomen is in de hof van Gethsémané. Gebonden gaat het dan van rechterstoel tot rechterstoel. Ook daarin ligt een troost voor de Kerk. Hij veroordeeld onder het recht, opdat de Kerk door recht gezaligd zou worden. Zo staat dan de Borg nu voor Kajafas de hogepriester. Hij wordt juist verhoord aangaande Zijn leer. En niet in het minst van Zijn discipelen. En dan komt dat tere antwoord van de lijdende Borg: "Wat ondervraagt gij Mij. Ondervraagt degenen die het gehoord hebben." Met andere woor-

den: Christus roept Zijn getuigen op. En wie kan dan beter getuigen dan Petrus! Zelf is hij meegekomen in de zaal. Hij staat bij het vuur. Hij kan alles horen wat gevraagd wordt. Nu dan Petrus, de Meester is daar en Hij roept u. Gij weet allermeeest hoe Zijn leer is. Gij zijt erdoor getroffen. Uw hart is er door bekeerd.

Liefelijke dingen hebt ge met Hem doorleefd. Tot op de berg der heerlijkheid hebt ge u verwonderd. Niemand dan Jezus alleen.

Nu dan, er wordt aan u gevraagd hoe ge over Hem denkt. Maar helaas, we weten wat er gebeurt. Hij staat daar bij het vuur, velen staan daar met hem. Wie het hem gevraagd heeft, staat hier niet. Elders wordt gezegd dat het een dienstmaagd is geweest. Hoe het zij, het wordt hem gevraagd: "Zijt gij ook niet één uit Zijn discipelen?"

O, welk een kostelijk moment om nu zijn woord waar te maken dat hij voor de Borg zal strijden.

Dat hij zijn leven zal stellen voor Hem. Maar ach, wat is de mens, wat is in hem te prijzen? Wat is zelfs Petrus? Wat is de allerverst gevorderde in de genade? Met één woord snijdt hij alle banden door: Ik ben niet. Het is maar een enkel woord. Maar het is zo scherp als een scheermes. Ik zie hoe de band vaneen gereken wordt. De band, die hem aan Christus verbindt. Ik ben niet! Wat is dat erg voor Petrus. Zeker! Maar het is veel erger voor Christus. O, die geselslagen zijn erg geweest, die

slag in het aangezicht, die roede over Zijn rug. Maar dit woord van Petrus, o dat doet veel meer pijn. Ik ben niet. Hoe zwaar en smartelijk valt dit lijden voor Zijn gemoed. Ware het de wereld geweest, het zou te dragen zijn. Zou het de godsdienstige mens zijn, het ware te begrijpen. Ja, zelfs al had Judas het gedaan, niet anders kon men verwachten. Maar nu juist Petrus, de kroondiscipel! Juist hij die zo teer aan Christus verbonden was. Juist Petrus, die zulk een schoon getuigenis heeft afgelegd. Vlees en bloed had dat hem immers niet geopenbaard.

En nu dit. Onvoorstelbaar! Ja, voor een mens, die geen kennis aan eigen hart heeft. Maar nu voor degene die wat dieper heeft ingeblikt in eigen hart. O, voor hen is niets vreemd. Zelfs niet die verloochening. O, die diepten des harten, o die gruwelen. Een kooi vol ongedierte! En dan vooral na liefdevolle genade. Heeft niet een dichter gezegd: Ik wist niet dat mijn tere ziel, zoveel van dit aardse overhield. Het hart is ondoorgrondelijk, het is dodelijk. Wie zal het kennen? Toch is dit gelukkig niet het einde van Petrus. Petrus snijdt

Inhoud	
Meditatie:	
De verloochening van Petrus . . .	1
Bijbelstudies: De inwijding van de muur om Jeruzalem (4) . . .	2
Hoe staan wij in de samenleving vandaag	3
Het Thoolse schip is binnen . . .	4
Amusement of het beginsel der wijsheid (2)	6
Kerknieuws	7
Berichten	9
Preekbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abbon. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

door, maar Christus houdt vast. En
één blik uit dat lijdende oog en
Petrus gaat straks naar buiten.

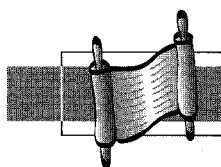
Wenende bitterlijk! We komen tot
een persoonlijk woord. Het blijkt
namelijk dat er tweeërlei verhouding
tot Christus is. Judas en Petrus!
Beiden discipelen. Beiden geroepen.
Beiden gezondigd. Ja, ook beiden
hebben de lijdensbeker van Christus
gevuld. En ge weet hoe het einde van
Judas is. Maar ook hoe het met
Petrus terecht komt. En vraagt ge
naar de oorzaak. Er wijst een vinger
naar boven: "Door U, door U alleen
om het eeuwig welbehagen."

Hier betaamt ernstig zelfonderzoek.
Hoe is mijn verhouding tot Chris-
tus?

Judas meende Hem te kennen en het
was niet waar. Petrus kende Hem en
loochende het. Het gaat over die
eeuwigheidskabel ziet u. Petrus kon
vallen. Diep vallen. Maar aan die
eeuwigheidskabel blijft hij verbonden.
Ik heb voor u gebeden, dat uw
geloof niet ophoude. Nogmaals hoe
staat het met u?

Het is de moeite van onderzoek
zeker waard.

wijlen ds. E. Venema.

Bijbelstudies

De inwijding van de muur om Jeruzalem

Nehemia 12

(4)

Vrolijkheid

Na de optocht over de herstelde
muur van Jeruzalem volgde er een
dag van vrolijkheid onder het volk.
'En zij offerden deszelfen daags
grote slachtofferen en waren vrolijk;
want God had hen vrolijk gemaakt
met grote vrolijkheid; en ook waren
de vrouwen en de kinderen vrolijk;
zodat de vrolijkheid van Jeruzalem
tot van verre gehoord werd' (vers
43). Tot vijfmaal toe komen we in
vers 43 het woord "vrolijk" of "vro-
lijkheid" tegen. Allerwege was er
onder het volk dus vrolijkheid. Er
werden grote offers gebracht. Het
waren dankoffers. Dankbaarheid
weet immers van offers brengen. De
Heere geeft Zijn volk nog wel eens
dagen van vrolijkheid. Het geeste-
lijk leven bestaat echt niet alleen uit
klagen, ook al wordt daarin de
klacht over de zonde gehoord. Maar
er is ook vrolijkheid, als de Heere
het wenende hart vertroost, als de
Heere uitzicht geeft vanuit eigen
nood en dood op de rijkdom van
Zijn genade in Christus, als Hij Zijn
vriendelijk Aangezicht doet lichten.
Want Gods vriendelijk Aangezicht
heeft vrolijkheid en licht. Ja, dan
zijn er in het geestelijke leven dagen
van vrolijkheid. Maar het is een heel
andere vrolijkheid dan die van de
wereld. Dat is een vrolijkheid die zo

leeg en inhoudloos is. Hier staat uit-
drukkelijk dat Góð hen had vrolijk
gemaakt. Dat is een *geestelijke*
blijdschap. In die blijdschap liggen
de voorsmaken van de eeuwige
blijdschap in de heerlijkheid.

*Wat blijdschap smaakt mijn ziel,
Wanneer ik voor U kniel.*

Diepte en grond

Er zijn mensen die menen dat de
dienst des Heeren in de eerste plaats
een zaak van droefheid is. Zeker,
Gods Woord spreekt van de droef-
heid naar God. En als we onszelf
leren kennen door de ontdekkende
bediening van de Heilige Geest, dan
is er zoveel reden tot droefheid.
Want wie zijn we en wie zouden we
moeten zijn! Maar toch is het hart
van de dienst des Heeren blijdschap.
Zijn dienst is een liefdedienst. Hier
worden de beginselen van die blijd-
schap gekend. En als die al zo zalig
zijn, wat zal dan straks de volle
blijdschap zijn in het nieuwe
Jeruzalem dat boven is. Niet voor
niets zegt Psalm 32:11 over die
blijdschap: 'Verblijdt u in de
HEERE, en verheugt u, gij recht-
vaardigen! En zingt vrolijk, alle gij
oprechten van hart!' De dichter wekt
zelfs op tot die blijdschap. En al
Gods kinderen weten dat de vreugde
die de Heere geeft groter is dan de
droefheid, die wij veroorzaken.

En versta dit goed, nergens roept de Schrift op tot goedkope vrolijkheid. De blijdschap des geloofs wordt altijd geboren in de *diepte*. In de diepte van de schuldverbrijzeling, waar ik het waardig ben voor eeuwig verstoten te worden door een heilig en rechtvaardig God. Als de Heere Zich dan over zo'n verlorene ontfermt, zou er dan geen blijdschap zijn? De blijdschap des geloofs heeft ook altijd een *grond*. Die grond ligt nooit in onszelf, maar buiten ons in de verdiensten van Christus en in de ontfermingen Gods. Het is waar, Gods kinderen zitten zo vaak in het donker, meest door eigen schuld. Het nieuwe leven wordt zo vaak bestreden. Dan ontbreekt die blijdschap. Niet voor niets zegt de dichter: 'Geef mij weder de vreugde Uws heils' (Psalm 51:14). Maar weet dan, hoe donker het ook zijn mag in het hart, dat de Heere een God is Die terugkomt op Zijn eigen werk. En als de Heere weer tot de ziel komt, dan brengt Hij alles mee, dan brengt Hij ook blijdschap mee. Dat is een blijdschap die de wereld niet kent en die het hart zalig vervult.

Van verre gehoord

De vreugde van het volk was overvloedig. Het is opmerkelijk, dat er staat, dat 'de vrolijkheid van Jeruzalem tot van verre gehoord werd.' Ieder mocht het horen, dat er in Jeruzalem blijdschap was. Kinderen des Heeren laten, als het goed is, ook aan anderen horen. Verberg het maar niet voor anderen Wie God is voor slechte mensen. Dat deed de dichter van Psalm 66 ook niet:

Hoort, wat mij God deed

ondervinden,

Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.

Kom maar niet teveel naar buiten met uw ongestalten en met uw donkerheid. Dat maakt anderen niet jaloers. Kom daar maar mee tot de Heere. Maar laat maar naar buiten horen, dat Zijn dienst een liefdedienst is. Van verre hoorde men de blijdschap van het volk. Wat hoort men vandaag van Gods volk? Hoe zou het komen, dat er zo weinig werfkracht van de kerk uitgaat? Zou het niet zijn omdat zo weinig "van verre" gehoord wordt van Gods kinderen? Gods volk gaat zo vaak met een zwijgende mond over de wereld als het gaat over het werk des Heeren. Terwijl de Heere zegt dat

geen stilzwijgen bij hen gevonden mag worden. Dat het toch veel onze bede zou zijn dat Gods Geest de hof van de kerk doorwaaien zou, opdat de vruchten van het nieuwe leven gezien en *gehoord* zouden worden.

De wacht des Heeren

Tenslotte wordt er in dit hoofdstuk gesproken over de *tienden* voor de priesters, de levieten, de zangers en de poortwachters. Die tienden worden hier genoemd "de delen der Wet". In de wetten van Mozes had de Heere dat voorgeschreven. De tempeldienaren moesten verzorgd worden uit die tienden. Zo treffend wordt dan gezegd van die priesters en levieten, dat zij 'de wacht huns Gods waarnamen' (vers 45). Die uitdrukking vinden we ook in Numeri 9:23. De wacht des Heeren waarnemen is niet anders dan nauwkeurig letten op de aanwijzingen, die de Heere geeft. Erop letten, dat ieder

zich houdt aan de voorschriften des Heeren. Dat kan alleen als men zelf verbonden is aan de Heere en Zijn dienst. Het is de taak van alle ambtsdragers de wacht des Heeren waar te nemen, dat wil zeggen zich in alles te houden aan het Woord. Dat geldt leer en leven. Ten diepste geldt het ons allen, dat we de wacht des Heeren waar te nemen hebben. Nemen we die wacht waar? Er is immers zoveel dat ons van God en Zijn dienst aftrekt. Wat zijn in onze tijd de wijze en dwaze maagden samen in slaap gevallen. Maar terwijl de discipelen sliepen, waakte Jezus. Eén is er, Die de wacht des Heeren volmaakt heeft waargenomen en die Ene is Jezus. Eeuwig wonder, dat Hij waakte en nooit slaapt. Daarom alleen komt de kerk thuis.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds J.J. van Eckeveld.

Hoe staan wij in de samenleving van vandaag?

Een minderheid binnen een minderheid binnen een minderheid: zo zou je de Arabische gemeente van Fatien Yakoub in het Galilese dorp Abu S'nan kunnen noemen. Binnen de Israëliische samenleving vormen de Arabieren immers de minderheid: er zijn ongeveer één miljoen Arabieren naast zo'n vijf miljoen Joden. Onder de Arabieren vormen de christenen de minderheid: een poosje geleden was 80% van de Israëliische Arabieren moslim, inmiddels is dat percentage al gestegen naar de 90 en het stijgt nog steeds. En onder de Arabische christenen vormen de Protestanten een minderheid, want de meeste kerkgangers horen bij een Grieks Orthodoxe of Rooms Katholieke kerk. De gemeente van Fatien in Abu S'nan is dus wel een vreemde eend in de bijt. Een minderheid binnen een minderheid binnen een minderheid.

Hoe houdt zo'n gemeente het vol? Het gevaar is levensgroot dat men zich aanpast en opgaat in de samenleving. Het tegenovergestelde kan ook gebeuren: men voelt zich bedreigd en schuilt angstig bij elkaar. Er ontstaat een minderheidscomplex. Dat is niet helemaal het-

zelfde als een minderwaardigheidscomplex, maar het is er wel een broertje of een zusje van.

Hoe is dat trouwens met ons? Ook wij vormen een minderheid binnen onze samenleving. De kerk wordt steeds meer naar de rand gedrongen. Hoe reageren wij daarop? Hoe gaan wij daarmee om, als jongeren en als ouderen?

Verskillende reacties

In de praktijk zie je verschillende dingen gebeuren. Ik noem een vijftal mogelijkheden.

We passen ons aan, met name in de week. Zoals een kameleon de kleur van zijn omgeving aanneemt, zo gaan wij door de wereld. In de kerk niet al te werelds, in de wereld niet al te kerks. We willen niet te veel opvallen en hopen buiten schot te blijven. Dus we eten van twee walle-tjes.

Natuurlijk kan dat niet. We weten dat niet alleen uit de Bijbel, ook ons geweten zegt dat. Het gevolg, als we zo handelen en doorgaan, is dan ook een slecht geweten. Tenslotte stompt het geweten af. We proberen er nog een draai aan te geven, maar het lukt niet. We zijn gespleten mensen

geworden. En de wereld ziet dat beter dan wijzelf. Ze heeft er doorgaans geen enkel respect voor.

We halen de spanning eruit en verlaten de kerk. Weg met de waarheid en weg met de normen van Gods Woord! We trekken de wereld in. Dat is wel consequent, maar het is ook heel erg. We sluiten onze ogen voor onze eeuwige toekomst. We doen de Heere tekort, maar ook onszelf en onze kinderen. 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrez-en.'

Nu zijn er mensen die dat wel aanvoelen en daarom niet met alles breken. Ze gaan alleen over naar een ander kerkverband. 'Ik voel me daar beter thuis, begrijpt u wel? En daar zijn toch ook goeie dominees?' Wie zal het ontkennen? Maar dat is uiteraard niet het punt. Men gaat niet weg om andere goeie dominees te horen. Men kiest een meer eigentijdse kerk om vrij te zijn en vrijer te leven. Of is dat niet waar?

Een vierde mogelijkheid is dat we ons helemaal afsluiten voor de samenleving om ons heen. We creëren een eigen wereld en we hopen stilletjes met rust gelaten te worden. We laten iedereen in zijn waarde en we gaan er van uit dat men de refo-wereld nu ook ongemoeid zal laten. Het mag duidelijk zijn dat deze hoop ijdel is. De wereld laat ons niet met rust en wij mogen de wereld niet met rust laten! Wij hebben een Woord dat niet verzwegen mag worden, een schat die niet verborgen mag worden! We hebben ook een werkring, een taak die volbracht moet worden. Nee, wij kunnen en mogen ons niet afsluiten voor de wereld. Wij leven in de wereld van nu en die wereld leeft ook in ons. Al zouden we ons terugtrekken achter de muren van een klooster!

Er is nog een andere houding. We participeren wel in de samenleving, maar we doen dat met een gevoel van minderwaardigheid. We maken ons zo klein mogelijk en we praten zo min mogelijk over de dienst des Heeren. Als er naar onze levensovertuiging gevraagd wordt, praten we er een beetje omheen. Eigenlijk zijn we bang. Bang voor een veroordeling, bang voor het isolement.

Ik denk dat veel jonge mensen deze houding aannemen, zelfs wanneer het serieuze jongeren zijn. In Abu S'nan zag ik deze houding ook. In de kerk zat men aandachtig, soms

zelfs bewogen te luisteren. Na afloop van de dienst zocht men steun bij elkaar, maar dikwijls op een lacherige wijze. De broer van Fatien was met dat laatste wel eens wat verlegen. 'Dat komt door dat minderheidscomplex, dominee. De spanning komt er uit, als we bij elkaar zijn.' Ik geloof dat hij gelijk had. Je herkent het eigenlijk wel. Ook van onze eigen jongeren in Nederland.

Hoe dan wel?

Hoe staan wij in de samenleving van vandaag? Hoe zou het moeten? Niet door ons aan te passen aan het schema van de wereld. Niet door de kerk of de waarheid te verlaten. Niet door ons af te sluiten van de ander. Ook niet door een minderheidscomplex te ontwikkelen. Maar hoe dan wel?

We zullen het er allemaal over eens zijn dat we ook niet boven een ander mogen gaan staan. Het is een kwalijke zaak als we kil en koel naar 'de wereld' kijken en onze naaste veroordelen op een harteloze manier. We hebben geen enkele reden om onszelf te verheffen. Maar nogmaals, hoe moet het dan wel?

Ik durf niet te zeggen dat ik het antwoord haarfijn weet. Het zou ook te ver voeren om daar in een stukje als dit diepgravend op in te gaan. Een paar dingen wil ik hier wel aanstippen.

Laten we helder zijn als het gaat over de waarheid die we belijden. We hoeven ons daar waarlijk niet voor te schamen! De Heere heeft ons Zijn Woord toebetrouwd dat wijs kan maken tot zaligheid. We hebben belijdenisgeschriften ontvangen waar we onze winst mee kunnen doen. We verkeren onder een prediking waar met alle gebrek doorklinkt wat gekend moet worden tot onze

enige troost. Laten we deze fundamenteën niet ondergraven, zoals helaas telkens opnieuw gebeurt. Het verzwakt de kerk naar binnen en naar buiten.

Laten we duidelijk zijn in onze levenswandel. De wereld mag weten waarvoor we staan. Ze mag het ook zien. De wereld schaamt zich niet voor schaamteloze dingen. En wij? Wij schamen ons zo dikwijls! Ik vrees dat die schaamte nogal eens de eigenlijke oorzaak is van veel getouwtrek over de vraag: mag dit nu wel of mag het niet? We proberen grenzen te verleggen, omdat we het makkelijker willen en omdat we onszelf niet over hebben voor een spot-tende blik.

Laten we in dit alles bewogen zijn met onze naaste. Er komen onder ons soms schrijnende voorbeelden voor van hoe het niet moet. Je wordt er soms moedeloos van. Mensen die veel bezig zijn met zending of evangelisatie, hebben af en toe de neiging om water in de wijn te doen en hun eigen identiteit te verliezen. Mensen die daarentegen vast houden aan de oude waarheid en een strikte levenswandel, hebben wel eens de neiging om zich af te sluiten voor hun naaste en hen onbewogen te passeren. Laat het onder ons zo niet zijn! Er liggen grote schatten in onze traditie verborgen. Bijbelse schatten. Bevindelijke schatten. Wee degene die daarvan uitverkoop houdt! Er ligt anderzijds ook een roeping om winst te doen met ons talent. Wee degene die het onder een zweetdoek verbergt!

De Heere gedenke die kleine minderheid, in Nederland en Israël.

Veenendaal, ds. C. Sonneveld

Het Thoolse schip is binnen

De TH 2 is binnen. Wie geen vreemdeling is binnen onze gemeenten, zal wel begrijpen dat ik met deze mededeling geen melding wil maken van het binnenlopen van een Thools vissersschip, maar van de verschijning van het tweede deel van het boek *Wanneer ik voor U kniel*. Toen ik in *De Saambinder*

van 7 december 2000 het eerste deel besprak, schreef ik nog nietsvermoedend deze woorden neer: 'Het tweede deel van *Wanneer ik voor U kniel* zal Deo Volente over een half jaar verschijnen.' Het is inmiddels ruim drie jaar later. Hoevele malen in de intussen verstreken tijd aan de redactiecommissie de vraag is

gesteld wanneer het tweede deel toch uitkwam, zullen alleen de commissieleden weten. Het zal hun denklijk wel eens wat zuchten hebben gekost.

Maar nu is het er toch van gekomen. Gezegd moet worden dat dit tweede deel even mooi is uitgevoerd als het eerste. Het is ook aanzienlijk dikker dan werd aangekondigd: geen 216, maar 288 pagina's. Er is twee jaar gewerkt aan het eerste deel en drie jaar aan het tweede. Totaal bevatten beide delen nu 500 bladzijden met 207 meditaties, 647 kleurenfoto's en een breedvoerige toelichting op onze eredienst, met de nodige kerkelijke gegevens over alle Gereformeerde Gemeenten. De redactie-commissie spreekt van een 'uniek dagboek, leerboek, kijkboek en infoboek in één'.

Daarmee is ook de vierdelige opzet verwoord die reeds in het eerste deel was aangegeven: de boeken zouden in de eerste plaats *illustratief* moeten zijn: waar komen wij samen? Dat houdt in dat bij elke gemeente drie kleurenfoto's staan afgedrukt, één van het exterieur, één van het interieur van het betreffende kerkgebouw en in de meeste gevallen ook één van de kerkenraad.

In de tweede plaats heeft de uitgave een *instructief* doel: hoe komen wij samen? Ds. C. de Jongste verzorgde een artikelenserie over de eredienst, steeds afgedrukt op de rechterpagina als een randkolom tegen een lichtgele achtergrond. De schrijver merkt hier zelf over op dat hij de onderwerpen heeft geplaatst in het bredere kader van de andere theologische vakken, zoals symboliek, homiletiek, dogmatiek, ethiek, kerkrecht en kerkgeschiedenis, en dat hij daarin vooral praktisch heeft willen bezig zijn. Een en ander heeft de schrijver erg veel werk gekost. Sprak de auteur in het eerste deel nog van een 'eenvoudige artikelenserie over de eredienst', thans is sprake van een 'hernieuwde studie van de liturgiek' (blz. 217). Ruim zestig pagina's zonder illustraties aan het einde van het boek (blz. 428-489) maken deze studie compleet. Wie kennis neemt van de uitvoerige uiteenzettingen van de auteur over onderwerpen als prediking, sacramentsbediening, huwelijks- en ambtsdragersbevestiging en vele andere met de eredienst

samenhangende onderwerpen, gaat begrijpen waarom het tweede deel later verscheen dan aanvankelijk de bedoeling was.

Ook dit tweede deel van *Wanneer ik voor U kniel* draagt daarnaast weer een *meditatief* karakter: de linkerbladzijde bevat telkens weer een meditatie over één van de Psalmen, eindigend met een groet aan de betreffende gemeente. De overdenkingen zijn namelijk als brief aan elk van de 207 gemeenten in binnen- en buitenland afzonderlijk geadresseerd. Daarmee laat het boek zich tevens als een dagboek gebruiken. Maar liefst 109 scribenten verleenden hieraan hun medewerking: predikanten, emeriti-predikanten, evangelisten, twee kandidaten en een lerend ouderling! Dit onderdeel van deze beide boeken alleen al moet de redactie heel veel werk hebben gekost.

Het boek dat wij thans bespreken draagt ook nog een *informatief* karakter: bij elke gemeente staan ook gegevens vermeld over de namen van de daar dienende ambtsdragers en enkele historische feiten. Enigszins jammer is wel dat de gegevens van dit tweede deel al tamelijk verouderd zijn: de feitelijke informatie is ongewijzigd gebaseerd op de situatie rond het jaar 2000. In vier jaar verandert er nu eenmaal veel. Sommige op de foto's afgebeelde ambtsdragers zijn inmiddels overleden, hetgeen (indien bij de redactie bekend) erbij vermeld is. Een enkele maal staat een predikant afgebeeld bij twee verschillende gemeenten (Oud-Beijerland en Urk).

Hoewel dit tweede deel, zoals al opgemerkt, aanzienlijk dikker is geworden dan was voorzien, blijft de prijs van Tholen 2 voor degenen die destijds reeds op beide delen hadden ingetekend dezelfde: f. 49,50 ofwel € 22,50.

Rest mij nog melding te maken van het feit dat Tholen 2 zal worden gevolgd door Tholen 3, een 'hoorbare afsluiting' van de boekenset in de vorm van een CD, ook weer onder de titel *Wanneer ik voor U kniel*. De CD bevat vijftien opnames van gemeentezang en muziek voor en na de eredienst. Men kan de samenzang van Psalmen beluisteren

uit enkele gemeenten in ons land, maar ook gemeentezang à capella uit Langda, bespelingen van de orgels van onze gemeenten in Wageningen, Utrecht en Tholen, samenzang van een onberijmd psalmgedeelte, begeleid met inheemse instrumenten uit Osjanka en meerstemmige samenzang van een Psalter uit onze zuster gemeente in Grand Rapids.

Afrondend en concluderend wil ik zeggen dat 'Tholen 2' een heel mooi boek is geworden. Mijn kinderen grepen er direct naar en waren er een heel poosje in bezig. Als onze jeugd naar een boek over het kerkelijk leven grijpt, is dat een goed teken. Laten we echter maar goed bedenken dat het totaalbeeld van ons kerkelijk leven nooit te vatten is met een aantal mooie kleurenfoto's, hoe bezienswaardig op zichzelf ook. Voor het heilig Aangezicht des Heeren zijn er zoveel zwarte bladzijden in ons kerkelijk en persoonlijk leven. Zoveel redenen ook om ons te schamen en schaamrood te worden voor Hem, Die de harten kent en de nieren proeft. Elk hoogmoedig en zelfgenoegzaam kerkisme moet ons maar vreemd zijn: de Heere moet er wel van walgen. Aan de andere kant is dit ook waar: wie geboren en getogen is binnen onze Gereformeerde Gemeenten zal die gemeenten liefhebben, als hij er maar een tiende deel van beseft wat hij middellijkerwijs aan die gemeenten te danken heeft. God heeft er Zijn volk nog in. En waar liefde is, daar zal ook betrokkenheid en belangstelling zijn voor het kerkelijk leven. Mede daarom wil ik dit mooie boek van harte bij onze lezers aanbevelen.

N.a.v. Wanneer ik voor U kniel, deel 2 (Psalm 76-150; Meeuwen – Zwolle); red. ds. C. de Jongste e.a.; Uitg. Kerkenraad der Gereformeerde Gemeente van Tholen; besteladres Postbus 28, 4690 AA Tholen; ISBN: 90-805961-2-4; prijs: € 57,50 per set; voordeelprijs tot 15 april 2004 € 49,95 per set.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Amusement of het beginsel der wijsheid

—troost via de 'treurbuis'—

(2)

Voor velen lijkt het leven te bestaan in louter pret. "Entertainment wordt oppermachtig in de wereld. En niemand vindt dat erg", schreef H. J. A. Hofland, columnist van NRC, in oktober 2000. Wat een gezelschap aangenaam bezig houdt, muziek, cabaret, toneel maakt de dienst uit. Of is dat toch onmogelijk? Kan, indien amusement tot de dood van de beschaving leidt, vermaak evengoed verdriet verdringen? Zoeken mensen geen troost? Hoe? Bij wie?

Vermaak lijkt voor velen tot levensdoel geworden. Wij nemen natuurlijk niet elk woord van de Neil Postman voor onze rekening. Lang niet. Maar de Amerikaan heeft er wel op gewezen. Met name in de richting van de televisie uitte hij zich zeer kritisch. Die kan alleen maar amusement bieden. De toenemende drang naar meer vermaak is verwoestend en vernietigend. En volgens Postman kristalliseert het amusement in onze maatschappij zich wellicht het meeste uit op de televisie.

Niet alleen de televisie

Televisie is niet geschikt voor lange verhalen of betogen en diepgaande discussies. A. G. Knevel verwoordt de visie van Postman in zijn "De wereld in huis" aldus: "Het probleem is niet, dat we amusante programma's krijgen voorgeschoteld, maar "dat elk programma ongeachte het onderwerp als amusement wordt gepresenteerd."

De pret zit echter niet slechts in de televisie. In "Wij amuseren ons kapot" komt aan de orde hoe de elektronisering van de media tot groeiende oppervlakkigheid heeft geleid. Tot voor enkele jaren waren digitale communicatiekanalen vooral tekstgericht. Ik gebruikte mijn computer als tekstverwerker, of, zoals soms wordt gezegd: als een slimme typemachine. Digitale camera's, scanners, en software in relatie tot foto's horen zo langzamerhand tot de basisbehoefte van iedere pc-gebruiker. Wij leven in de tijd van de beeldtaal.

We weten nauwelijks meer wat er in ons huis gebeurt. En ondertussen wordt de zingeving van ons leven brokje voor brokje afgebroken.

Op alle terreinen des levens

Het bleef niet bij de publicatie van "Het narrenfeest" en "Wij amuseren ons kapot". Nog pas een paar jaar geleden verscheen in Amerika een publicatie van de cultuurcriticus Neal Gabler. Deze is voor zover mij bekend tot heden niet in het Nederlands vertaald. Hij schrijft, evenals Postman, vanuit de Amerikaanse situatie. Maar die vertoont in zeker opzicht verbluffend veel overeenkomst met de West-Europese cultuur. Ook Gabler beschreef de oppermacht van het internationale entertainment. De kermis van voorheen verzinkt in het niet bij wat er nu aan de hand is.

Gabler brengt naar voren dat er sprake is van goed van te voren door-dachte theatertechnieken op alle terreinen des levens. A. Kuyper mocht zich dan wat optimistischer tonen in zijn cultuurbeschouwing en K. Schilder wat gereserveerder, beiden hadden verwachting van de cultuuropdracht en ontwikkeling van deze wereld – óók: op alle terreinen des levens. Met als doel het soli Deo gloria. Een mens moest voor de Koning ijveren. Die verwachting gaat evenwel meer en meer teloor.

Gabler constateert een ontwikkeling die in de praktijk haaks staat op die gedachte. Hij ziet een weloverwogen toepassing van de theatertechnieken op politiek, godsdienst, nieuws, opvoeding, literatuur, handel, oorlog en misdaad. Waardoor alles verandert in onderdelen van de show business. Met als enige doel publiek te trekken en tevreden te stellen. Hij verwijst naar een bekend alternatief Amerikaans psycholoog, een voorvechter van vrij gebruik van drugs, die zijn eigen zelfmoord voor het publiek op een website vastlegde.

Combinatie van 'heilig' en revolutionair

Pret. Dat moet. Zelfs in de kerk. Ook

daar klinken de stemmen van jongere activisten dat de zaak wat levendiger moet worden. "Alle dingen zijn zo voorspelbaar bij ons." En dan zou er plaats moeten zijn voor méér dan een orgel in de eredienst. Het woord pret komt niet aan de orde; maar alles moet wel blijer. Buitenstaanders zien soms beter de achter dergelijke opmerkingen schuil gaande geest dan wij zelf. Hoewel ze zoiets niet –zoals deze en gene onder ons– als een boze geest beschouwen.

Let ter onderbouwing nog een keer op Harvey Cox. Aan de hand van de vaststelling dat "rock-muziek onder jonge activisten een voorname plaats inneemt" veronderstelde hij in 1969 in "Het narrenfeest": "Wellicht zijn we getuige van de opkomst van die combinatie van 'heilige en revolutionair', waarvan Ignazio Silone (Italiaanse, communistische auteur, GR) zei dat ze nodig is om onze wereld van zichzelf te verlossen."

Troost van de 'treurbuis'

Nog op een andere manier is er sprake van een combinatie van 'heilig' en revolutionair. Lol laat leeg. Pret bedriegt. De centrale rol van wat de wereld beschouwt als amusement leidt tot de dood van de beschaving. Het oppermachtig entertainment biedt geen echt geluk dat tegen het kwaad bestand blijkt. Waar moet een mens heen met zijn geestelijk vacuüm? Velen zoeken hun heil dan toch weer bij de door cultuurcritici als het grote kwaad aangemerkte televisie. W. J. Koole, geruime tijd actief als directeur van de IKON, schreef in 1986 een boekje over "Ons dagelijks beeld" waarin hij veronderstelt dat televisie troost biedt.

De dichter, essayist en criticus G. J. Komrij leverde geruime tijd televisiekritiek in NRC. Het hoeft niet te verwonderen dat hij een voorwoord schreef in Postmans al vaker genoemde publicatie. Komrij is de uitvinder van het woord 'treurbuis'. Juist bij de 'treurbuis' –zo denkt Koole– valt troost te vinden. Hij wijst daarbij op het element van "raadgeven" en, wat hij noemt, "levenshulp-programma's".

Entertainment is oppermachtig. De huwelijksband breekt daardoor. Als gevolg van schijnbaar onschuldig vermaak gooien kinderen en jonge

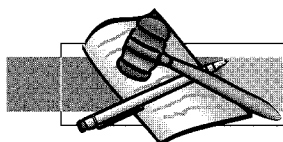
mensen het als zwaar ervaren juk van het ouderlijk gezag over boord. Immoraliteit en zedeloosheid krijgt de prijs van de meeste aandacht. Moeten mensen dan werkelijk heling zoeken voor hun kwetsuren bij de bron van dat alles? Hoe zou deze zoute fontein zoet water opwellen? Juist "de intensieve confrontatie met een vaak brute en uitdagerende wereld-

se propaganda heeft aan de geestelijke weerbaarheid geknaagd en langzamerhand de muren van de protestantse veste stormrijp gemaakt", zo schreef ds. A. Vergunst in 1972 in het Reformatorisch Dagblad.

(Wordt vervolgd)

Apeldoorn,

G. Roos

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Beekbergen, te Meeuwen en te Meliskerke: ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
te Goudswaard:

ds. M. Karens te Werkendam;
te Grand Rapids-Beckwith, Michigan (U.S.A.): ds. L. Blok te Ermelo;
te Groningen: ds. R. Kattenberg te Arhem;
te Rotterdam-Zuidwijk:
ds. A.B. van der Heiden te Oostkapelle;
te Terneuzen:
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam.

Bedankt:

voor Aagtekerke:

ds. W. Visscher te Amersfoort;
voor Brakel: ds. A.H. verhoef te St. Catharines, Ontario (Canada);
voor Kootwijkerbroek en voor Nijkerk: ds. G.J.N. Moens te Goes.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 59: Mw. S. Vergunst-Treur is verhuisd. Haar nieuw adres is: 5858 West N. Avenue, Kalamazoo, MI 49009, tel. 001269-353-2764.

VERSLAG

van de vergadering van de classis Goes op 12 januari 2004, gehouden in de Sionkerk te Goes

Opening

Als consulent van de roepende kerk Rilland-Bath opent ds. A. Verschuure de vergadering met het laten zingen van Ps. 132:6 en 10; hij leest Ps. 132 en gaat voor in gebed. Hij heet iedereen hartelijk welkom op deze eerste classisvergadering van het pasbegonnen jaar. De Heere zegene en bekwame het moderamen en de afgevaardigden. Eerst worden enkele gebeurtenissen gememoreerd. Enkele ambtsdragers mochten een jubileum herdenken: ouderling M. Verschuure uit Krabbendijke was 40 jaar ouderling; ouderling J.P. Hage uit Krabbendijke was 40 jaar ambtsdrager, eerst diaken en vanaf december 1976 ouderling; diaken B. Jansen uit Kruiningen

was 35 jaar diaken; ouderling K.A. Saman uit Rilland was 25 jaar ouderling; ouderling J.P. Murre uit 's-Gravenpolder was 25 jaar lang ambtsdrager, eerst 17 jaar diaken en ouderling in Nisse, daarna 8 jaar ouderling in 's-Gravenpolder.

De Heere geve maar een jubileren in de diepte, zoals Ps. 115 zegt: *Niet ons, o HEERE! Niet ons, maar Uwe Naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil.* De Heere geve ook genade en kracht voor de toekomst.

Verder hebben enkele ambtsdragers wegens leeftijd of omstandigheden hun ambt neergelegd: ouderling P. Geense uit Rilland, na 36 jaar in het ambt gediend te hebben; ouderling H. Slotboom uit 's-Gravenpolder, die 31 jaar ouderling is geweest; ouderling E. van Engelenhoven uit Yerseke, die 21 jaar ouderling is geweest in Yerseke en daarvoor 3 jaar diaken in Middelburg-C.; diaken J. de Wolf uit 's-Gravenpolder, die 29 jaar diaken is geweest.

Het moge blijken dat al de arbeid die verricht is, niet ijdel geweest is in de Heere. Het ambtskleed moet uit, maar de Heere geve de enige troost in leven en sterven te mogen ervaren.

Een predikant die met emeritaat is gegaan, heeft zich in onze classis gevestigd, nl. ds. C. Harinck die nu in Kortgene woont. De Heere moge ook de arbeid die hij nu nog onder ons mag doen rijkelijk zegenen.

Naar aanleiding van Ps. 132:9 spreekt de tijdelijke preses een openingswoord. *Dat Uw priesters bekleed worden met gerechtigheid, en dat Uw gunstigenoten juichen.*

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. J. Schipper; assessoren: ds. G.J.N. Moens en ds. J.J. Tanis; scriba ouderling S. Boogaard; quastor: ouderling L.J. Goud.

Notulen

In de notulen van de vergadering van 8 september 2003 worden enkele wijzigingen aangebracht, daarna worden ze vastgesteld en getekend.

Ingekomen stukken

1. Een brief van de Protestantse Interkerkelijke Commissie t.b.v. Geestelijke

Verzorging in de Ziekenhuizen en Tehuizen te Goes, waarin gevraagd wordt om de jaarlijkse bijdrage van € 23,-. Deze bijdrage zal worden overgemaakt. Tevens is er een verslag bijgevoegd van enkele vergaderingen van deze commissie.

2. Een brief van het Deputaatschap voor Evangelisatie, d.d. 9 januari 2004, waarin wordt meegedeeld dat als gevolg van verschillende factoren de kosten voor de Evangelisatie behoorlijk zullen stijgen. Dit geldt met name ook voor Merksem, de post waar onze classis het meest bij betrokken is. Binnenkort zal daar een nieuwe evangelist zijn werk aanvangen. Verder zijn er plannen om een inloop/bijbelwinkel op te starten. Dit alles kost veel geld. Het beleid van het Deputaatschap is om zo mogelijk te komen tot een constructie waarbij de classis of P.S. zorgt voor het geld dat nodig is voor de aankoop en onderhoud van de gebouwen, terwijl het Deputaatschap zelf de kosten van een evangelist en het evangelisatiemateriaal voor zijn rekening neemt. Uit de classisgemeente worden medewerkers gevraagd die kunnen assisteren bij bijvoorbeeld een maaltijdenproject, activiteiten in een nog op te richten bijbelwinkel, kinderevangelisatie of folderen.

Ds. J. Schipper, die ook lid is van genoemd Deputaatschap, licht een en ander toe. Het is de bedoeling dat er een classicale commissie komt om de haalbaarheid van datgene wat het Deputaatschap voor ogen staat te onderzoeken en eventueel plannen nader uit te werken. Op de vraag of de financiële last voor de gemeenten niet te groot zal worden, antwoordt de preses dat dit ook door de commissie zal moeten worden onderzocht. De classis gaat met deze gang van zaken akkoord. Op voorstel van het moderamen worden in de commissie benoemd: ds. J.W. Verweij, de heer A. van Setten (toekomstig evangelist in Merksem), ouderling S. Maljaars uit Kapelle en ouderling W. de Ruiter uit Goes.

Verkiezing afgevaardigden P.S.

Als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode op D.V. donderdag 22 april 2004 worden de volgende broeders gekozen:

Voor de predikanten: ds. G.J.N. Moens, ds. J. Schipper, ds. J.J. Tanis en ds. J.W. Verweij; met als secundi (in volgorde): ds. H. Hofman en ds. A. Verschuure.

Voor ouderlingen: S. Boogaard, L.J. Goud, C. Weststrate en A. Witte; met als secundi (in volgorde) J.M. Goud, S.M. Huissen, L. Moerland en K.A. Saman.

Verslag kerkvisitatie

De preses vat de verslagen van de kerkvisitatie als volgt samen: in het algemeen kunnen we niet spreken van bijzondere zorgen in de gemeenten. Er mag nog wel geestelijke vrucht worden waargenomen, al is het wel zo dat de oefeningen in het geloof in veel gevallen schaars zijn. Er zijn ook zor-

gen omtrent de toenemende wereldgelijkvormigheid; deze zorgen betreffen beslist niet alleen de jeugd maar vaak ook ouderen. Helaas moeten we constateren dat de verkeerde invloed van de media groot is.

Benoemingen

1. De Stichting Steunfonds deelt mee dat het bestuurslid H.W. Moerdijk in 2004 afredend is en verzoekt de heer Moerdijk bij de P.S. voor te dragen voor een herbenoeming per 1 juli 2004. De classis gaat akkoord.
2. De Raad voor Maatschappelijke Rekening en Verantwoording van de Oosterscheldeziekenhuizen deelt mee dat ouderling W. de Ruiter op 31 december 2003 aftreedt en na twee zittingsperiodes niet herbenoembaar is. De kerkenraad van Goes stelt voor om in zijn plaats te benoemen ouderling C. de Frel. De classis gaat akkoord. Br. De Ruiter wordt door de preses dank gezegd voor het verrichte werk.
3. De heer J. de Wolf heeft in verband met het neerleggen van zijn ambt als diaken ook bedankt voor de Commissie Pastorale Zorg. De kerkenraad van 's-Gravenpolder stelt voor om in zijn plaats te benoemen ouderling A.J. de Kraker. De classis gaat akkoord. Br. De Wolf wordt door de preses bedankt voor hetgeen bij heeft gedaan.

Wemeldinge

Van de kerkenraad van Kapelle-Biezeling is een brief ter tafel waarin toestemming verzocht wordt om de afdeling Wemeldinge te sluiten. Ondanks herhaalde pogingen om een ambtsdrager te verkiezen, is er niemand geweest die vrijmoedigheid had om het ambt te aanvaarden. Verder neemt het ledental nog steeds af, er zijn momenteel nog 29 leden en 15 doopleden. Alles overziende is de kerkenraad van Kapelle-Biezeling van mening dat opheffing onvermijdelijk is, al ligt dit bij de leden uit Wemeldinge gevoelig en teer.

De zaak wordt uitvoerig besproken maar de classis ziet geen andere mogelijkheid. Iedereen voelt de pijn maar het kan niet anders. Het voorstel om Kapelle toestemming te geven om Wemeldinge te sluiten wordt in stemming gebracht aangenomen. Er wordt besloten een commissie samen te stellen voor de verdere afwikkeling van de zaken.

Spreekers van buiten het kerkverband

Een kerkenraad vraagt aandacht voor de richtlijn die in 1974 door de Generale Synode is vastgesteld, nl. dat er bij samenkomsten die door een GBS-comité worden georganiseerd, uitsluitend predikanten mogen voorgaan van onze eigen gemeente. Men is van mening dat de situatie gewijzigd is en dat het wenselijk is de richtlijn in te trekken of aan te passen, zodat ook sprekers van buiten ons kerkverband een GBS-spreekbeurt in onze gemeente kunnen vervullen.

Verschillende afgevaardigden voeren hierbij het woord. Waar ligt de grens als we predikanten uit een ander verband uitnodigen? In 1974 was het een dringend advies

maar geen opgelegd besluit. In 1974 lag de zaak heel gevoelig in verband met de tegenstelling GBS - commissie Tukker, maar nu zijn er andere problemen. Bovendien wordt bij iedere kerkvisitatie gevraagd of er alleen predikanten van onze eigen gemeenten voorgaan. Het argument dat het niet om een officiële kerkdienst gaat is theoretisch juist, maar iedereen weet dat in de praktijk de bijeenkomsten waar het over gaat nauwelijks van kerkdiensten zijn te onderscheiden.

Dit alles overwegende besluit de classis de vraag niet door te sturen. De autonomie van de plaatselijke kerk blijft gehandhaafd, maar desondanks wil de classis de kerkenraden manen tot voorzichtigheid om sprekers van buiten onze gemeente, niet alleen voor de GBS maar ook voor de SGP en andere mogelijke instanties uit te nodigen.

Financiële hulp Rehoboth

Er is een brief van de Stichting Zorg betreffende de problemen waarmee deze Stichting te maken heeft. Er is sprake van een zeer grote werkdruk voor het personeel van de beide verzorgingstehuizen en, met name in Rehoboth, van een erg hoog ziekteverzuim. Voor de problemen is een aantal oorzaken aan te wijzen die gedeeltelijk van structurele aard zijn. Vandaar de vraag of het op de weg van onze diaconieën ligt om financiële hulp te bieden.

Deze zaak wordt door de classis uitvoerig besproken. Er wordt benadrukt dat het geven van structurele hulp door onze diaconieën een grote stap is en dat de kerken daarmee een zware verplichting op zich nemen. Dat neemt niet weg dat we positief willen meewerken aan het helpen vinden van oplossingen. De verzorgingstehuizen zijn immers uit het initiatief van onze P.S. geboren.

Uit de bespreking blijkt dat er vele vragen zijn. Wat kan de Stichting Steunfonds in deze betekenen? Zijn er oorzaken aan te wijzen voor het hoge ziekteverzuim? Zou het nuttig zijn wanneer een extern bureau een onderzoek zou instellen naar de oorzaken van de financiële problemen? Kunnen met name diaconieën van kleinere gemeenten de lasten die zouden kunnen ontstaan, nog wel dragen? Kunnen de eigen bijdragen van de bewoners nog worden verhoogd?

De classis is van mening dat een definitief antwoord op de vraag naar financiële hulp gegeven moet worden op de P.S. Daar er nog veel onduidelijkheid is besluit de classis om een commissie in te stellen voor nader onderzoek. Als leden van de commissie worden benoemd ouderling J. Spijk uit Goes, ouderling J. Witte uit Nieuwdorp en diaken J.G.A. Dieleman uit Kapelle.

Het rapport van deze commissie zal besproken worden op een classisvergadering die gehouden zal worden voordat de P.S. zal vergaderen.

Verkiezing moderamen

Een kerkenraad stelt voor om de scribe en de quaestor van de classis niet iedere vergadering bij acclamatie te benoemen maar periodiek, b.v. om de twee jaar, met een

schriftelijke stemming te kiezen, terwijl de andere keren de regels gelden voor verkiezing bij acclamatie. Volgens een verslag in "De Saambinder" wordt dit ook gedaan in de classis Rijssen.

De classis besluit het voorstel over te nemen. Om de twee jaar zal op de januari-vergadering van de classis schriftelijk worden gestemd voor scribe en quaestor.

Verrekening onkosten

Het financieel verslag van de quaestor levert geen vragen op. De financiën zijn gecontroleerd door ouderling C. Weststrate en ouderling M. van Damme. De classis gaat akkoord met de gevraagde bijdrage van € 1,50 per lid en dooplid.

Roepende kerk

Als roepende kerk wordt de gemeente van Waarde aangewezen om op D.V. maandag 5 april 2004 de classis samen te roepen.

Sluiting

De preses besluit de vergadering met enkele woorden. Hij zegt de afgevaardigden dank voor de wijze waarop we mochten vergaderen.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling Saman van Rilland-Bath met het laten zingen van Ps. 27:7 en dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

S. Boogaard, scribe

VERSLAG CLASSIS ROTTERDAM

Verslag van de vergadering van de classis Rotterdam, gehouden op 16 januari 2004 te Rotterdam-C.

De vergadering wordt om 19.30 uur namens de roepende kerk van Poortugaal door ds. W. Silfhout geopend. Hij heet alle afgevaardigden en belangstellenden hartelijk welkom. Vervolgens laat hij Psalm 25 : 7 zingen. Daarna leest hij Kolossensen 4 en gaat voor in gebed. Vervolgens staat hij stil bij enkele bijzonderheden die te vermelden zijn sinds de vorige classisvergadering. Hij merkt op dat ds. A. Moerkerken door ziekte verhinderd is om de vergadering bij te wonen als adviseur. Op 5 oktober 2003 is oud diaken A. Huizen overleden in de leeftijd van 80 jaar. Van 1971 tot 1981 heeft hij de gemeente van Krimpen aan den IJssel gediend. Op 1 januari 2004 was ouderling K.P. Hoogerwerf sr. 25 jaar ambtsdrager te Rotterdam-Zuid. Op 4 januari 2004 is in de gemeente Rotterdam-Centrum, na een ambtsperiode van 23 jaar afscheid genomen van diaken C. Alblas. Op 9 januari 2004 is, in de leeftijd van 85 jaar, overleden J. van der Have. Hij was van 1971 tot 1990 diaken van de gemeente Poortugaal. Op 1 januari 2004 nam de gemeente Rotterdam-IJsselmonde afscheid van het kostersechtpaar H. van der Welle. Gedurende 27 jaar hebben zij de gemeente mogen dienen. Na 35 jaar de gemeente te Capelle a/d IJssel-West te hebben gediend nam ouderling W. Kik afscheid van de gemeente. Daarna staat preses stil bij het gelezen schriftgedeelte en in het bijzonder bij vers 3^m: "om te spreken de verborgenheid van Christus."

Lastbrieven

Bij het nazien van de lastbrieven blijkt, dat alle gemeenten wettig vertegenwoordigd zijn.

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. W. Silfhout, preses: ouderling I. van Welie, assessor: ouderling A. Kalkman, quaestor en ouderling K. Bel, scriba.

Notulen

De notulen van de classisvergadering van 10 oktober 2003 worden ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken

De stichting Gereformeerde Zorgcentra Zuid-Holland vraagt om een eventuele herbenoeming van ouderling P. de Raaf in de Raad van Toezicht. Dit is akkoord. Ook is het jaarverslag 2003 van de Raad van Toezicht van de SGZZH binnengekomen. Ouderling De Raaf licht dit toe en doet opnieuw een klemmend beroep op de kerkenraden om de eigen mensen te stimuleren om zich te vestigen in onze eigen verzorgingshuizen. Bij leegstand wordt het bestaansrecht aangetast! Vooral bij "Uitzicht" in Vlaardingen nemen de problemen toe. Dat geldt voor de bewoning maar ook voor het personeel. Ook de problematiek van fusie en samenwerking wordt besproken. Daarbij is de identiteit snel in gevaar. Dit geldt al snel bij schaalvergroting. Ouderling De Raaf oppert het plan om er een ambtsdragersconferentie aan te wijden. Het bestuur van de SGZZH kan dan zelf de voorlichting verzorgen op bijvoorbeeld een zaterdagmorgen. Een bijeenkomst met de kerkenraden van 3 classes ligt dan voor de hand. De voorzitter zal dit kortsluiten met het bestuur van de SGZZH. Een kerkenraad vraagt de classis welke weg moet worden bewandeld als de kerkenraden, of leden van onze gemeenten, gerezen problemen met een deputaatschap niet tot tevredenheid kunnen oplossen. De classis is van mening dat een lid zich eerst moet beroepen op zijn kerkenraad en dan eventueel achtereenvolgens op de classis, de particuliere synode en de generale synode.

De vraag wordt verder meegenomen naar het deputaatschap kerkrecht.

Handelen bij appèlzaken

Een classisgemeente benadrukt dat bij appèlzaken de classis conform "In orde", moet handelen om bevoordeling te voorkomen. Daartoe moet de betreffende kerkenraad zich terugtrekken tijdens de behandeling van de appèlzaak. Minimaal moet men zich buiten de discussie houden. Uiteraard blijft er wel de mogelijkheid tot het stellen van verhelderingsvragen. Na enige bespreking besluit de classis om ook deze vraag mee te nemen naar de bijeenkomst met het deputaatschap kerkrecht.

Verkiezing afgevaardigden voor de PS Zuid-West

Voor de te houden Particuliere Synode op D.V. 29 april 2004 worden nu de afgevaardigden gekozen. Na een paar stemronden zijn de volgende broeders gekozen.

Als primi: ds. W. Silfhout en de ouderlingen B. Agteresch, C. Bal, K. Bel, J. Bosman, A. Kalkman, A. Meulstee en L. van Welie.

Als secundi worden in de genoemde volgorde gekozen: de ouderlingen J. Blokland, A.R. Deelen, P. de Raaf, G. van Breugel en M.J. de Vries.

Classicale Evangelisatiecommissie

Namens de ingestelde commissie "classicale evangelisatie Rotterdam" brengt ouderling M.J. de Vries verslag uit van het overleg met de classis Ridderkerk. De daar ingestelde verkenningcommissie heeft een grondig onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van de samenwerking met de classis Rotterdam. In de bespreking kreeg echter de kerkrechtelijke kant de meeste aandacht en zó gezien blijken de verantwoordelijkheden niet duidelijk te liggen. Zodat de classis Ridderkerk uiteindelijk stelde dat:

- zij van harte achter dit evangelisatiewerk staat,
- zij ook bereid is om mee te leven en financiële steun te geven,
- zij graag eerst de verantwoordelijkheden duidelijker wil hebben,
- zij zich over D.V. 2 jaar bij een nieuw verzoek welwillend zal opstellen.

De classis Rotterdam neemt met teleurstelling kennis van dit verslag. Men waardeert de positieve kanten van het besluit. Het deputaatschap voor evangelisatie zal in kennis worden gesteld van het bovengenoemde.

Enkele afgevaardigden maken zich zorgen over de financiën van het op te zetten evangelisatiewerk. Is de begroting nu haalbaar?

Met dankbaarheid wordt kennisgenomen van het feit dat een gedeelte van de opbrengst van de te houden actie van de Jeugdbond voor de evangelisatiewerk zal

worden bestemd.

Vervolgens neemt de classis de volgende besluiten:

1. de begroting 2004 wordt goedgekeurd
2. de commissie krijgt toestemming tot fondswerving voor de inrichting van een inloophuis
3. de classisgemeenten zullen eenmaal per jaar collecteren voor het klassicale evangelisatiewerk. (dus naast de collecte voor het landelijke evangelisatiewerk)

Ambtsdragersconferentie

Op D.V. 21 mei 2004 wordt een ambtsdragersconferentie in de classis belegd. Afgevaardigden van het deputaatschap kerkrecht zullen dan voorlichting geven over o.a. de ambten, appèlzaken en tucht. Alle ambtsdragers van de classis worden verwacht.

Aanwijzen roepende kerk

Gemeente Rotterdam-Alexanderpolder is de roepende kerk voor de volgende classisvergadering die op D.V. 16 april zal worden gehouden. Als er geen punten zijn wordt dit 18 juni 2004.

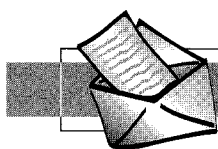
Sluiting

Preses dankt allen voor hun bijdrage om de avond ordelijk te doen verlopen.

Dat de Heere nog een geopende deur moge geven voor het evangelisatiewerk in onze classis.

Preses bedankt de kerkenraad van Rotterdam-Centrum voor het gebruik van het kerkgebouw en het kostersechtpaar Bal voor de goede zorgen. Hij vraagt ouderling L. van Welie met dankgebed te eindigen. Deze laat eerst nog zingen Psalm 19 vers 6 en eindigt met gebed. Hierna sluit preses de vergadering.

K. Bel, scriba Classis Rotterdam

Berichten

DISTRICTSBIJEENKOMSTEN +16

District West

Op D.V. zaterdag 20 maart a.s. zal er een districtsavond gehouden worden in de Salemkerk van de Geref. Gemeente te Lisse (Tulpenstraat 35). Dr. H.J. Agteresch zal dan een inleiding houden over "Mijn tijden zijn in Uw hand". Aanvang 19.45 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

District Flakkee

Op D.V. zaterdag 27 maart zal er een districtsavond gehouden worden in de kerk van de Geref. Gemeente van Dirksland, Mozartsingel 2. Aanvang 19.30 uur. Het thema van deze avond is: "Zending in Afrika". Dhr. T.J. Rijneveld zal aan de hand van dia's iets vertellen over het gevangeniswerk in Afrika.

District Oost

Dit district belegt een bijeenkomst op D.V. zaterdagavond 3 april a.s., aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Ermelo, Hanengewei 69.

Ds. L. Blok hoopt dan een inleiding te houden over: "Mozes als type van Christus".

ZANGAVONDEN

Alblasserdam

De +14 en +17 jeugdverenigingen van de Geref. Gemeente te Alblasserdam organiseren op D.V. zaterdag 20 maart a.s. een psalmzangavond t.b.v. de verbouw van het huidige kerkgebouw. Het thema van de avond zal zijn: "Hoe lieflijk zijn mij Uw woningen, o HEERE".

Bij de gemeentezang zullen de leden van de jeugdverenigingen de traditionele

bovenstem zingen. De meditatie zal worden verzorgd door ouderling A. van Bochove. Houd u/jij van (bovenstem)-zingen, dan bent u van harte welkom in de Eben-Haëzerkerk aan de Plantageweg te Alblasserdam. Aanvang 19.30 uur.

Waarde

Op D.V. zaterdag 20 maart a.s. is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Waarde een koor- en samenhangavond, die in het teken staat van Passie en Pasen. Aanvang 19.30 uur.

Medewerking hieraan verlenen: jeugdkoor "Benjamin" te Terneuzen, mannenkoor "Jeduthun" te Krabbendijke en gemengd koor "De Lofstem" te Scherpenisse.

De collecte is bestemd voor de aanschaf van een nieuwe rolstoelbus voor meervoudig gehandicapten die in het gezinsvervangend tehuis De Beukelaar te 's-Gravenpolder wonen. Hiervoor verleent de overheid geen subsidie.

Deze avond wordt georganiseerd door de ring Zeeland van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten. Iedereen is van harte welkom!

Tholen

Op zaterdag 20 maart a.s. organiseert de stichting "Musica Sacra" een Datheen-samenhangavond in de Grote Kerk te Tholen. Het programma bestaat uit het gemeenschappelijk zingen van eeuwenoude psalmen naar de berijming van Petrus Datheen. Ds. C. van Krimpen zal de opening en een meditatie verzorgen. Er zal een collecte gehouden worden voor het Deputaatschap voor Israël. Jong en oud zijn hartelijk welkom. Aanvang 19.30 uur.

EVANGELISATIE-AVOND IN LEIDERDORP

Op D.V. 24 maart zal er een regionale evangelisatieavond gehouden worden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Leiderdorp, Hoofdstraat 73. Dan zal evangelist Krijgsman spreken over "De kerk naar buiten". Medewerking verlenen: het kinderdoor "De Jonge Lofstem" en het gemengd koor "De Lofstem", beiden uit Lisse. Er zal een collecte gehouden worden voor het evangelisatiewerk in Amsterdam. Aanvang 19.30 uur. Iedereen is van harte welkom!

ORATIE PROF. W.A. ZONDAG

Op dinsdag 2 maart jl. hield prof. dr. mr. W.A. Zondag, lid van de Geref. Gemeente in Soest, zijn inaugurele rede bij de aanvaarding van zijn ambt als hoogleraar Arbeidsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Kort samengevat verkent Zondag in zijn oratie over de grenzen van het arbeidsrecht de aan het arbeidsrecht verwante disciplines – economie, bedrijfskunde, geneeskunde – en andere deelgebieden van de rechtswetenschap (kerkrecht, handelsrecht, strafrecht, etc.) Aan de hand van deze

grensverkenning maakt hij duidelijk dat het arbeidsrecht geen geïsoleerd bestaan moet leiden, maar "in control" met de "buren" moet blijven. Zondag spitste zijn betoog vervolgens toe op de relatie tussen het kerkrecht en het arbeidsrecht, met bijzondere aandacht voor de predikant. Hoewel het volgens Zondag juridisch verdedigbaar is dat de predikant onder de werking van het arbeidsrecht valt, is hij van mening dat kerken – op grond van de vrijheid van godsdienst – een eigen positie moeten hebben.

Kerken dienen deze eigen positie vervolgens wel te benutten door "eigen" arbeidsrechtelijke regelingen te treffen, aldus Zondag. De kerkenraad van Soest feliciteert de jonge hoogleraar met deze eervolle gebeurtenis en wenst hem van harte toe dat de gaven die hem van Boven zijn geschenken, dienstbaar mogen worden gesteld voor velen in onze gereformeerde gezindte en bovenal dat de Heere de eer van alles mag ontvangen.

Namens de kerkenraad
W. Verhoog

LEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN, AFD. NOORD-NEDERLAND
Wij nodigen alle belangstellenden en in het

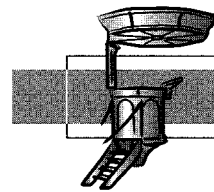
bijzonder onze leden uit om onze jaarlijkse ledenvergadering op D.V. maandag 22 maart a.s. te bezoeken. Het thema van deze avond is: "Leren en werken", wat is de praktijk?", dat toegelicht zal worden door dhr. H. Meinema, docent praktijkonderwijs aan de Pieter Zandt scholengemeenschap. We beginnen om 19.45 uur met koffie. Hartelijk welkom in een van de zalen van de Moriakerk, Meldestraat 2 te Emmeloord.

WANNEER IK VOOR U KNIEL (TH2)

Zoals uit de recensie in deze Saambinder blijkt is het tweede deel (TH2) verschenen van het boekwerk "Wanneer ik voor U kniel". De distributie vanuit Tholen is inmiddels op gang gekomen en men kan het boek afhalen via de koster/scriba/ander persoon van de Geref. Gemeente, die u zelf hebt opgegeven. Voor de goede orde: constante betalingen worden niet geaccepteerd, daar de verschuldigde bedragen worden afgeschreven van uw bank- of girorekening via uw destijds verstrekte machtiging aan ons.

Vergeet u niet de TH3 (cd) te bestellen? Wij wensen u veel kijk-, lees- en luistergevoel toe!

De redactiecommissie

Predikbeurten

ZONDAG 14 MAART 2004

Aagtekerke 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Aalst 9.30 en 14.30 uur stud. Terlouw; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. Van Dieren; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. J. Karels en 19.00 uur stud. Van Manen; Berkenwoude 19.15 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 uur ds. Bac; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 10.00 en 15.30 uur stud. Van Manen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Doetinchem 18.30 uur ds. Kattenberg; Dordrecht 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enschede 16.00 uur ds. J. Karels; Enter 14.30 uur ds. Meeuse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00

uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. Melis; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 18.30 uur ds. Neele; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. Baaijens; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. Van Aalst; Hoofddorp 9.30 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Boogaard; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Kleppe; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. De Wit (bid-dag); Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 17.00 uur stud. Bakker; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Schot; Meeuwen 18.00 uur stud. Terlouw; Middelburg-Centrum 14.30 uur ds. Van Gelder; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Tanis; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden (kerk aan de Ooststraat); Nijkerk 18.30 uur ds. Visscher;

Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Oosterend-Textel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Gunst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 19.00 uur ds. Kleppe; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur stud. Beens; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. Hakvoort; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Golverdingen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Schipper; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur stud. De Heer; Rotterdam-Centrum 19.00 uur stud. Bakker; Rotterdam-IJsselmonde 18.00 uur stud. Beens; Rotterdam-Zuid 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 18.30 uur stud. De Heer; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 15.00 uur ds. L. Blok; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 18.30 uur ds. W.J. Karels; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Waarde 9.30 uur ds. Hofman en 18.00 uur leesdienst en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Wemeldinge 15.00 uur ds. Hofman; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 uur (H.D.) en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 uur ds. Van Aalst; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort.

DINSdag 16 MAART 2004

Haarlem 19.30 uur ds. Kleppe; Hoofddorp 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Spijkenisse 19.45 uur ds. J. de Pater; Wierden 15.00 en 19.30 uur (biddag) ds. Hakvoort.

WOENSDag 17 MAART 2004 (BIDDAG)

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. Van Aalst; Breda 15.00 en 19.30 uur ds. P. Mulder; Delft 14.30 (biddag) en 19.45 uur ds. Zippro; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. M. Karens; Enkhuizen 15.00 en 19.30 uur ds. F. Mulder; Enschede 15.00 en 19.30 uur ds. Tuinier; Gorinchem 15.00 uur ds. Baaijens en 19.30 uur ds. L. Blok; Goudswaard 9.30 en 15.00 en 19.30 uur ds. De Wit; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. Visscher; Hoogvliet 15.30 en 19.45 uur ds. Silfhout; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Lelystad 14.30 en 19.30 uur ds. Vreugdenhil; Meeuwen 9.30

en 14.00 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Naaldwijk 14.30 en 19.30 uur ds. Van Dieren; Nieuwer ter Aa 15.00 en 19.00 uur ds. Van der Net; Opperdoes 15.00 en 19.30 uur ds. Hoogerland; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. Verweij; Sprang Capelle 15.00 en 19.30 uur stud. Van Manen; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. Kleppe; Zaandam 14.30 en 19.30 uur ds. W. Harinck; Zwijndrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Van Krimpen.

WOENSDag 17 MAART 2004

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. Van Aalst; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Tanis; Opheusden 19.30 uur stud. Bakker (zendingsdienst); Poortvliet 19.30 uur ds. Moens; Rijssen-West 19.30 uur ds. Veenendaal; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Meeuse; Sint Annaland 19.30 uur ds. Van Gelder.

DONDERDag 18 MAART 2004

Aalburg 19.30 uur ds. Schot; Dinteloord 14.30 uur ds. Brugge (huw. bev.); 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Gunst; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. Brugge; Kampen 19.30 uur ds. Schreuder; Kootwijkerbroek 19.30 uur stud. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Schipper; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van der Net; Poortugaal 19.30 uur ds. Mondria; Stolkwijk 19.30 uur stud. Terlouw; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur stud. De Heer; Veenendaal 14.00 uur ds. F. Mulder (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur. Kom tijdens de jeugdactie voor de evangelisatie: "De kerk naar buiten", eens kijken in onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c. Diensten zondag 14 maart om 9.30 uur evangelist G. van de Breevaart en 15.30 uur ds. G. Hoogerland.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE EN AANVERWANTE BOEKEN.

Antiquariaat Den Hertog/G.J. Zwoferink, tel. zaak: 030-634 66 81

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Onze **vak.woning** is te huur. Vlakbij het **Kootwijkerzand** en prachtige bossen. ± 6 pers. Ook geschikt voor 2 echtparen. April en mei 50% korting. Met Pasen ook nog vrij. Tel. **0318-456216**.

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

Het bestuur van het kinderkoor "De Kinderlofstem" van de Gereformeerde Gemeente te Gorinchem (ca. 30 leden) zoekt i.v.m. vertrek van de huidige dirigente per ingang van september a.s. een

Dirigent(e)

Voor informatie kunt u contact opnemen met de secretaresse van het kinderkoor.

Mevr. Romijn, tel.: (0183) 62 91 62

Godsdienst Leraar

Timothy Christian School, in Chilliwack, British Columbia, zoekt een godsdienst leraar voor de high school. We denken aan een bewogen man met theologische opleiding (bij voorkeur CGO-E). Indien de gegadigde ook onderwijs bevoegdheid en ervaring heeft bestaat er een eventuele mogelijkheid voor gedeeltelijke overname van directie taken.

TCS is een school, uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Chilliwack en bestaande uit een elementary en secondary school van ongeveer 400 studenten.

Voor inlichtingen kunt u contract opnemen met de directie, dhr Th. VandeWeg, school (604-794-7114) of thuis (604-858-0028), vandeweg@familynet.bc.ca.

Bedenk dat het hier 9 uur vroeger is dan in Nederland.

DE VALK/WEKEROM. Goed verz. gez. inger. vak.woning, rustig en land. geleg. dicht bij bos (alles begane grond) 0318-461624.

Te koop gevraagd: WOPR ORGEL-BOEK. Tel. 0187-684271.

KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

Stolk Orgels
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Calvin Christian School, Alberta, Canada

Er is blijdschap:

Ds. Sonneveldt nam het beroep aan naar de gemeente Lethbridge. Een leerkracht uit Nederland kon benoemd worden.

Maar...

Nog steeds hebben we dringend behoefte aan

bevoegde leerkrachten (bo/vo)

Voor meer informatie:

Dhr. J.P. de Wilde, tel. 0182-613257

Dhr. W. Grisnich, directeur, tel. 001 403 320 1650

(tussen 16.00 uur en 06.30 uur, ned. tijd)

e-mail: wgrisnich@ccschool.ca

begravenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streppantalons ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak - service aan huis

Norwich, Canada, Te huur: volledig ingericht appartement voor 7 pers. (3 slaapk., v.v. telefoon, airco, wasmach. en droger). Ideaal voor vak. of fam. bezoek in deze omg. Voor info bel: Dhr. Adrian ten Hove: 001 519 863 2920 of fax 001 519 863 6399

Uitgesneden teksten div. modellen
G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

Ameland/Terschelling/Bakkeveen in de Friese Wouden (12 km. van Drachten) t.h. chalet/stacars, 30 jr jb aanb. zie site www.vdsluiscaravanverhuur.nl vrij v.a. pasen t/m 9/7 en na 13/8-15/11. Huur niet te duur!!!
Inl. 0512-516096

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

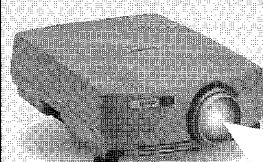
RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie sinds kort een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- Nederland en de geestelijke nood van onze naaste
- Het werk van onze evangelisten
- Noodzaak van evangelisatie

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

Voorlichter C.W. van Haaften: 0341-253588

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Wonen in een vertrouwde omgeving

 Avondrust

 Rehoboth

Bent u ouder dan 55 jaar en wilt u graag wonen in een omgeving die voelt als thuis? Dan kunt u comfortabel wonen in een 2- of 3-kamer appartement van onze serviceflats Avondrust of Rehoboth. U woont hier geheel zelfstandig en kunt gebruik maken van o.a. alarmering en alarmopvolging. Ook kunt u een beroep doen op Agathos thuiszorg, zorg die aansluit op onze dienstverlening.

In de serviceflat kunt u deelnemen aan gezamenlijke activiteiten. Ook komen leveranciers aan huis met groenten, fruit, kruidenierswaren, bloemen en planten, kleding en schoenen.

Kenmerkend voor onze serviceflats is de Christelijke identiteit die tot uiting komt in de weeksluitingen door een predikant of ouderling en de eerbiediging van de zondagsrust; tv-bezit wordt niet op prijs gesteld.

Wilt u nadere informatie of een appartement bezichtigen?

Bel dan met de familie A. van der Giessen, beheerdersechtpaar van Avondrust, Nudenoord 272, 3079 ZN Rotterdam (010) 482 90 28 of mevr. G. van Rijs, beheerder van Rehoboth, Michelangelostraat 98, 3066 NM Rotterdam (010) 420 98 06. U bent van harte welkom.

SGZZH Zorg met hart en hand

STICHTING GEREFORMEERDE ZORGCENTRA ZUID-HOLLAND

Woonruimte te huur gevraagd i.v.m.
Huw. Omg. Kampen/Zwolle/Gene-
muiden/Nunspeet. Tel. 038-3318124

5-daagse BOOTREIS
langs de mooiste delen
van de Rijn!

Volpension!!
vanaf € 395,00 p.p.
Uitstekend verzorgd.
D.V. 27 t/m 31 juli

Vraag vrijblijvend informatie:

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen

Kreijkes Vakantie Idee

Telefoon 0548 - 514188
www.kreijkes.nl

Begraafnisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ Barneveld
- ◆ Veenendaal
- ◆ Koelwijkerbroek
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Amersfoort
- ◆ Renswoude
- ◆ Woerdenberg

Geen crematies

Prinselaan 30
3925 BM Scherpenzeel
Tel. 033 277 0555

Te huur, **mooie kamer** met eigen
ingang **voor jonge vrouw** in dorp tus-
sen Gouda en Rotterdam. Gebruik van
keuken en douche/toilet met een ande-
re bewoonster. Compleet ingericht
met wasmachine, koelkast en stoffe-
ring. Fam. Vink. Tel: 0180-681866.

WESOTRONIC

GELUIDSINSTALLATIES
KERKTELEFONIE
RINGLEIDING

**Voor ieder oor
een zuiver geluid!**

Tevens uw leverancier voor:

- ✓ BRANDMELDINSTALLATIES
- ✓ ONTRUIMINGSINSTALLATIES
- ✓ BEVEILIGINGSSYSTEMEN
- ✓ TELEFONIE
- ✓ KLUIZEN

Bijdrupplein 9-11
2992 LB BARENDRECHT
Telefoon 0180 - 621000
Fax 0180 - 615000

Calvanweg 10b
8071 SC NUNSPEET
Telefoon 0548 - 271000
Fax 0548 - 271010

Begraafnisverzorging Kina

Begraffenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Begravenisverzorging I. Janssen

Begravenissen in
Zuid-Beveland en het eiland Tholen.

De mogelijkheid om thuis op te baren.
Regelmatig overleg om de begrafenis
voor te bereiden.

Wij verzorgen geen crematies

Dag en nacht bereikbaar op:
0113-38 12 14

Rijksweg 2, 4416 AZ Krumpingen
Mobiel 06-53 23 73 20

Van Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Ook na 10 jaar een blijvende opdracht

Steun ons project 'Gebedsgestalten'.

**De vertaling is klaar,
maar nu de verspreiding nog!
Mag de verdrukte kerk in China
op uw steun blijven rekenen?
U kunt uw bijdrage overmaken op**

giro 320666

Project in voorbereiding:
de Chinese vertaling van
'Bijbelse vertellingen voor jonge kinderen'
van H. van Dam

Info/secretariaat:

Kerkewijk 158 • 3904 JJ Veenendaal • tel. 0318-510320
Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
Giro 320666 t.n.v. Stichting China

Waardevolle uitgave

Ds. W. Lamain

Pleisterplaatsen deel 2

Acht preken
voor de periode
tussen nieuw-
jaar en pasen

Geb. 138 blz.

11.30

Lukas 2:22-24 (na nieuwjaar)
Jeremia 18:19 (biddag)
Zacharia 12:10 (biddag)
Mattheüs 26:59-60 (lijdenstijd)
Johannes 18:1 (lijdenstijd)
Mattheüs 26:14-16 (Goede Vrijdag)
Psalm 118:24 (Pasen)
Markus 16:9 (Pasen)

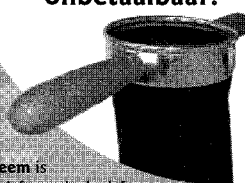
Deel 1 (advent-nieuwjaar) is ook nog leverbaar

verkrijgbaar bij de boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

Kerktelefoon onbetaalbaar?

Het Kerk Inluister Systeem is
een onafhankelijk alternatief voor kerktelefoon.
Eenvoudig, flexibel en vooral: **betaalbaar**.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie
0548-515415

Verschenen: Bundel 24 uit de prekenserie

"Een zaaier ging uit...", waarin de volgende preken zijn opgenomen:

1. Jezus in het huis van de hogepriester, ds. J. Driessen
2. Een rijke belofte voor een strijdend volk, ds. J. van Haaren
3. De schat in de akker, ds. C. Harinck
4. Gods liefde, ds. W. Harinck
5. Mozes' zegenbede, ds. J.M. Kleppe
6. Gods eeuwigheidswerk, ds. C.J. Meeuse
7. Het Pinksterverlangen van Mozes, ds. D. Rietdijk
8. Want een Kind is ons geboren, ds. P. van Ruitenburg
9. De geboorteaankondiging van Johannes, ds. J.W. Verweij
10. De weg van de verzoening met God, ds. C.G. Vreugdenhil

De prijs van deze bundel bedraagt slechts € 7,50

Van eerder verschenen bundels zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar; lijst op aanvraag.

Besteladres: Uitg. De Zaaier
Schutterijstraat 233, 4381 GP Vlissingen. Tel. 0118-415553

5 daagse reis ENGELSE TUINEN

D.V. 24 t/m 28 mei

Uit in eigen sfeer!!!
Gereserveerd pension
in LIMBURG
D.V. 26 t/m 30 juli

Vraag vrijblijvend informatie:

Reizen / Hotels / Pensies / Vakantiewoningen

Kreijkes Vakantie Idee

Telefoon 0548 - 514188
www.kreijkes.nl

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta**, Canada,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

De volgende 7 cassettes bieden wij u
t.b.v. de zending te koop aan:

Ds. G.J. van Aalst	Lukas 7:1-20
Ds. A.A. Brugge	Hand. 4:13-14
Ds. C.A. van Dieren	1 Kon. 18:21
Ds. C. Harinck	Efeze 3:18-19
Ds. G.J.N. Moens	1 Johannes 4:10
Ds. D.W. Tuinier	Lukas 18:10-14
Ds. A. Verschuure	Prediker 9:15

De cassettes zijn helder en duidelijk
opgenomen. De prijs is slechts € 23,-
Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832
BG Leusden. Tel. en Fax nummer:
033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur.
Bgg. 06-28378488.

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Zorgcentrum d'Amandelhof

Capelle aan de IJssel

onderdeel van
Stichting Gereformeerde Zorgcentra Zuid Holland
SGZZH

Verkoping/open huis

DV. Zaterdag 20 maart

10.00 tot 14.30 uur

De opbrengst van de verkoping zal geheel ten goede
komen aan onze bewoners voor o.a. nieuw meubilair in de
gangen van ons zorgcentrum.

Wat kunt u allemaal verwachten tijdens deze dag:

- Rommelmart
- Verkoop van boeken, nieuw en tweedehands, CD's
- Speelgoed
- Snoep, fruit, kaas, vis, etc. etc.....
- Banket en heerlijke hapjes uit eigen keuken, o.a.
erwtensoup en slaatjes.
- Tupperware
- Bloemen en planten
- Ondergoed
- Dierenweitje voor de kinderen
- Decoratie artikelen
- Zeeuwse bolussen
- 13.00 uur verkoping bij opbod
- Etc.....

Uiteraard is dit maar een greep uit de activiteiten van deze dag

Wij nodigen u van harte uit om de open dag te bezoeken en er met
elkaar een geslaagde dag van te maken.

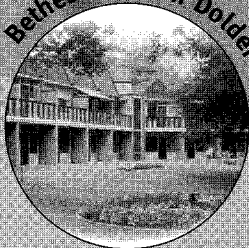
**Info stand aanwezig over
wonen en werken in d'Amandelhof.**

U vindt d'Amandelhof aan Fluiterlaan 52
te Capelle a/d IJssel (Wijk: Middelwatering)

Wie??

Bethesda • Den Dolder

Stichting Verzorgingshuizen Regio Oost, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten, beheert drie verzorgingshuizen:

Bethesda in Den Dolder, Elim in Barneveld en Maranatha in Rijssen. Deze huizen kenmerken zich door een persoonlijke zorgverlening en een huiselijke sfeer. Daarmee heeft SVRO een eigen plaats in het zorglandschap.

Gewijzigde oproep

Binnen de **SVRO** is er een vacature voor een

Manager Zorg m/v

die in collegiale samenwerking met de andere manager de zorg binnen de SVRO wil gaan aansturen.

De functie

Als Manager Zorg geeft u leiding aan de teamleiders en praktijkopleiders. U maakt deel uit van het managementteam. Samen met de collega Manager Zorg bent u verantwoordelijk voor het zorgbeleid binnen de SVRO. U draagt de identiteit van de organisatie actief uit en u kunt deze binnen de zorgvisie van de SVRO gestalte geven in het dagelijks functioneren. U heeft een duidelijke visie op de hedendaagse ouderenzorg en ontwikkelingen binnen de AWBZ. U realiseert de door de organisatie gestelde strategische en organisatorische doelen. U draagt zorg voor het initiëren en implementeren van de gestelde doelen. U bent inspirerend en motiverend richting de teamleiders. U bent in staat om op een heldere wijze te communiceren met de teams, personeelsleden, cliëntenraden, ondernemingsraad en/of familie van cliënten.

Wij zoeken

Uw kennis ligt op HBO-niveau en u heeft inzicht in wet- en regelgeving van zorgniveau en een coachende stijl van leidinggeven.

Als Manager Zorg wilt u verantwoordelijkheid dragen t.a.v. het budget en product en u beschikt over een grote mate van zelfstandigheid en flexibiliteit.

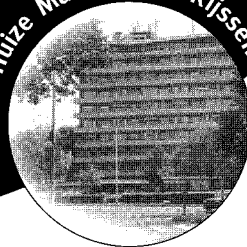
Meer informatie?

Voor meer informatie over deze functie kunt u bellen met de heer J.J. van Ginkel, algemeen directeur, telefoonnummer: (0548) 536 536.

Van kandidaten is vereist dat zij lid zijn van de (oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland), de Nederlands Hervormde Kerk (GG) of de Christelijk Gereformeerde Kerken, zodat zij positief bijdragen aan de woon- en werksfeer binnen de SVRO.

De oriënterende gesprekken staan gepland op D.V. vrijdag 26 maart 2004. Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Huize Maranatha • Rijssen

Elim • Barneveld

SVRO biedt

Wij bieden een baan met volop afwisseling en zelfstandigheid. De werksfeer binnen de SVRO is huiselijk en respectvol.

Uw sollicitatie

Heeft u interesse in deze functie? Stuur dan uw schriftelijke reactie voor D.V. 18 maart 2004 naar: SVRO, t.a.v. mevrouw D.J. Jansen-Ligtenberg (directiesecretaresse), Diekjansweg 1, 7462 JD Rijssen. Reageren per e-mail kan ook: djligtenberg@svro.nl.

Een eigen plaats in de zorg.